

Конспект уроку № 146

Масниця в Україні

Link to audio: ukrainianlessons.com/episode146

Вступ

Привіт-привіт! Це Анна і ви слухаєте подкаст «Уроки української» — подкаст для всіх, хто вивчає і любить українську мову. Це четвертий сезон для високого рівня української. Якщо вам потрібні простіші уроки, переходьте до попередніх епізодів, з першого до вісімдесятого.

До речі, ви вже приєдналися до нашої групи на фейсбуці? Саме групи, а не сторінки. Група називається “Ukrainian Learners” або «ті, хто вивчає українську».

Я недавно створила цю групу, щоб ми могли спілкуватись неформально і щоб ви мали місце для **знайомства** з іншими людьми, які вивчають українську мову. Я створила цю групу приблизно два місяці тому і мушу сказати, що група **перевершила мої сподівання**! Учасники та учасниці групи дуже активні, вони ставлять цікаві питання, діляться ресурсами для вивчення української, а також шукають мовних партнерів для практики. Просто супер!

Тому якщо ви ще не приєдналися до групи “Ukrainian Learners”, запрошую вас! На лютий 2020 року там є вже 400 учасників. Щоб перейти до групи, можете ввести посилання: ukrainianlessons.com/fbgroupp (ukrainianlessons.com/fb — як фейсбук group англійською).

А сьогодні пропоную вам епізод про одну давню традицію. Зараз якраз кінець лютого, період, коли відбувається одне традиційне українське свято. А саме **Масниця** або **Масляна**. Чули про таке свято? Можливо, брали участь в Україні у святкуванні? Якщо чесно, там, де я виросла, ми не дуже святкували Масницю. Але я нещодавно дізналася багато цікавого про цю українську традицію і тому сьогодні хочу з вами поділитися. Готові слухати?

знайомство — acquaintance

Масніця = Мясляна —
Eastern Slavic religious and folk holiday, celebrated during the last week before Great Lent

Масниця в Україні

Як відомо, у багатьох країнах світу в лютому і на початку березня відбуваються карнавали. Наприклад, у Франції, в Німеччині, в Італії, в

країнах Південної Америки, знаєте?

Карнавали — це великі свята перед періодом **Великого посту**, тобто перед тим, як почати готуватися до **Великодня**. Великий піст — це час **обмежень і спокою**, тому карнавали — це можливість останній раз **відпустити себе, повеселитися**.

А в Україні замість карнавалу ми маємо Масляну або Масницю. Ну є дуже багато назв цього свята: кажуть Масляна, Масниця, Колодій, Сирна неділя чи Бабське свято. В Україні це не зовсім карнавал, це щось інше, хоча традиційно це якраз був один із найвеселіших періодів року.

Так само як і карнавал, Масниця — це **дохристиянська** традиція, тобто **язичницька**. Цей період пов'язаний з **приходом** весни, **пробудженням** природи. А потім в християнські часи Масниця — це, можна сказати, остання можливість добре поїсти перед постом. Річ у тім, що в українській християнській традиції піст — це дуже важлива частина релігії.

Піст — це коли протягом певного часу перед великим християнським святом люди обмежують себе, зокрема вони **обмежують** себе в **харчуванні**, тобто не їдять певної їжі, наприклад, м'яса чи молочних продуктів. Це роблять для того, щоб **вшанувати** Ісуса Христа, який **страждав** за людей, а отже, і людям, які в нього вірять, потрібно трошки постраждати. Приблизно така ідея. До речі, в Україні досить багато людей **постять**, тобто **дотримуються посту**. Це досі досить поширена традиція.

Великий піст — це найбільший піст, це шість тижнів перед Великоднем, перед Пасхою. Тому перед тим, як почати піст, люди організовують свято, яке називається Масниця, Масляна. І величезна частина цього свята — це, звичайно, їжа.

Можливо, ви чули, що також Масляну святкують в Росії, це досить велике свято там, але в Росії переважно готують «бліни» російською, українською «млинці». А в Україні, за традицією, Масниця — це свято вареників. Переважно це вареники з сиром — з сиром, сметаною, маслом, тобто самі молочні продукти.

До речі, вареники своєю формою нагадують місяць. Це символічний такий елемент культури — **молодий місяць**, який також є символом **жіночності**.

Власне, жінки були, можна сказати, в центрі Масниці. Жінки все готували, а також збиралися разом, тільки жінки. І цей тиждень ще називають «бабський тиждень» — «бабський» — це таке розмовне, **вульгарне** слово, воно означає «жіночий». Так от, на «бабський тиждень» чоловіки повинні були **слухатися** жінок, вони повинні **бути слухняними**, тобто робити все, що каже жінка — ось такий **матріархат**.

Також це свято називають **Колодій** — через одну особливу традицію. Колода — це шматок дерева, колода. Так от, з дерева робили таку **ляльку** — колодій. З колодієм проводили різні **обряди**, наприклад, **прив'язували** це дерево до молодих людей, які ще не одружились. І щоб забрати, зняти колодія з себе, треба було **відкупитись**: тобто заплатити гроші чи дати

Великий Піст — Lent
(period of penitence for Christians before Easter)
Великдень = Пасха — Easter
обмеження — limitation, restriction, confinement
спокій — quietness, calmness
повеселитися — to enjoy oneself, to make merry

дохристиянський — pre-Christian
язичницький — heathen, pagan
прихід — coming, arrival
пробудження — waking up, awakening
обмежувати — to limit, to confine, to set limits
харчування — nourishment, nutrition
вшанувати — to honour, to do homage
страждати — to suffer, to have a pain
постити — to fast
дотримуватися посту — to keep the fast

молодий місяць — new moon
жіночість — feminineness, womanhood

вульгарний — vulgar
слухатися = бути слухняним — to obey
матріархат — matriarchy

колода — block, log
лялька — doll
обряд — ritual, ceremony
прив'язувати — to tie, to bind
відкупитись — to buy back

горілки, наприклад.

Таким чином молоді люди, які були незаміжні, неодружені, вони починали задумуватись над тим, щоб одружитись чи вийти заміж, вони починали **приглядатись** і шукати собі хлопця чи дівчину. Можна сказати, старші люди мотивували їх створювати сім'ю, одружуватись.

Отже, святкували і веселились на Масляну цілий тиждень. Це свято всі чекали, бо це був час, коли можна було смачно поїсти і добре **розважитись**.

Є навіть таке веселе прислів'я: «**Не завжди котіві Масниця**». Тобто, мабуть, котам це свято також подобалось, бо на Масницю було багато молочних продуктів, а коти люблять молочко, так? Але «не завжди котіві Масниця» — тобто Масляна триває всього тиждень, а далі настає піст, більш сумні, **буденні** часи. «Не завжди котіві Масляна».

Сподіваюся, одного дня ви зможете подивитися в Україні, як відбувається святкування Масляної. Хоча зараз це вже не така сильна традиція, як раніше, але ви можете побачити, як в кінці лютого люди співають, печуть млинці, а також варять вареники — це традиція, яку ми повертаємо, **відроджуємо**.

горілка — clear distilled alcoholic liquor

таким чином — thus and so
приглядатись — to examine with attention, to gaze, to look attentively

розважитись — 1) to amuse, to entertain; 2) to have fun

буденний — 1) everyday; 2) ordinary

відроджувати — to regenerate, to renew, to revive

Корисні фрази та ідіоми

А зараз розглянемо деякі ідіоми, фрази, які я вживала в розповіді.

На початку я сказала, що група на фейсбуці, яку я створила, перевершила мої сподівання! Вона **перевершила мої сподівання**.

Перевершити сподівання — це коли ми очікуємо, що буде гарний результат, але результат навіть кращий, ніж ми очікували — результат ще кращий, ніж ми сподівались, він перевершив сподівання.

Наприклад:

«Коли я починала записувати цей подкаст, я не думала, що так багато людей вивчають українську мову. **Кількість** слухачів подкасту перевершила мої сподівання!».

Перевершити сподівання.

Далі, на початку своєї розповіді, я казала, що, як відомо, у багатьох країнах світу в лютому відбуваються карнавали.

Як відомо — це вираз, який часто використовують, коли розповідають про щось, може, в якійсь лекції, наприклад. Тобто як відомо — це ми знаємо, що... Або всі знають, що... Або просто — як відомо.

кількість — quantity, amount, number

Як відомо, багато українців живуть за кордоном.

Як відомо.

Коли я казала про Великий піст, я говорила, що це час обмежень і спокою, а карнавали — це можливість **відпустити себе**, повеселитися.

Відпустити себе. Відпустити — це зробити вільним, так? А якщо ми робимо себе вільними, то ми забуваємо про все на світі, так? Ми не обмежуємо себе. Часто це коли люди якраз розважаються, танцюють — вони відпускають себе.

Деякі люди відпускають себе, коли танцюють, наприклад, в клубі, так, вони забувають про все на світі — пам'ятаєте цей вираз з одного з попередніх епізодів?

Це те саме — забути про все на світі або відпустити себе.

«Відпусти себе» також означає «розслабся».

Відпусти себе. Відпустити себе.

Отже, якщо на Масляну люди відпускають себе, то в піст, перед Великоднем, люди **обмежують себе**, особливо в харчуванні.

Вони обмежують себе, тобто **встановлюють** собі **обмеження** або **ліміти**.

Наприклад, я обмежую себе в **перевірці** соцмереж. Я намагаюсь перевіряти свої соцмережі — інстаграм, фейсбук — лише 15 хвилин на день. Я обмежую себе. Бо інакше у мене просто не буде часу, щоб записувати цей подкаст! Я обмежую себе.

Далі... На Масницю люди, які неодружені, незаміжні, починали **приглядатись** і шукати собі хлопця чи дівчину.

Приглядатись чи придивлятись — буквально це дієслово означає дивитись на щось уважно, так, **розглядати**.

Але також «приглядатись» чи «придивлятись» означає задумуватись про щось, почати щось вибирати. Часто коли ми щось купуємо, але ще не так серйозно, ми придивляємось або приглядаємось.

Наприклад:

Я думаю про те, щоб купити квартиру. Але поки що я тільки придивляюсь, я приглядаюсь. Тобто я заходжу на сайти, де є квартири, дивлюся квартири, але це ще не дуже серйозно. Тому я тільки приглядаюсь, я тільки придивляюсь. Так само і хлопці та дівчата — на Масляну вони придивляються, починають вибирати собі **пару**, хлопця чи дівчину.

Придивлятись, приглядатись — це синоніми.

встановлювати —

1) to set up; 2) to determine, to establish

обмеження = ліміт —

limitation, restriction

перевірка — verification, control, check

розглядати — to look at, to take a view of

пара — 1) steam; 2) pair, couple

І останнє — це прислів'я: «**Не завжди котіві Масляна**» або «**Не завжди коту Масниця**».

Тобто життя не завжди таке солодке, приємне і гарне. Бувають хороші дні, бувають погані дні. Життя буває веселе, а буває сумне, і так буває і в житті kota, і в житті людини, так. Не завжди коту Масниця.

Цікавинка з граматики

Сьогодні хочу нагадати вам, як вживати сполучник «щоб».

«Щоб» використовуємо, щоб передати мету. **Мета.**

meta — aim, goal, purpose

Наприклад:

«Щоб перейти до нашої групи на фейсбуці, введіть посилання».

Тут «щоб» вживаємо з інфінітивом:

Щоб перейти...

Або:

«Щоб краще розуміти українську мову, слухайте цей подкаст».

Щоб розуміти, так.

А крім «щоб», можемо вживати також синоніми «аби» (аби розуміти українську мову) або «для того, щоб», це три слова, «для того, щоб» — це така довга версія «щоб».

Наприклад:

«Люди посять, щоб вшанувати Ісуса Христа».

«Люди посять, аби вшанувати Ісуса Христа».

«Люди посять для того, щоб вшанувати Ісуса Христа».

Отже, тут вживаємо «щоб» з інфінітивом.

«Щоб» + інфінітив.

Але якщо ми хочемо сказати речення з підметом, тобто з суб'єктом, з тим, хто виконує дію, вживаємо «щоб» + підмет + минулий час.

Наприклад:

«Я створила групу на фейсбуці, щоб ми могли спілкуватись неформально».

«...щоб ми могли (минулий час) спілкуватись неформально».

Я створила групу на фейсбуці, щоб ми могли спілкуватись неформально і щоб ви мали місце для знайомства з іншими людьми.

щоб + підмет + минулий час

Рекомендую вам також **завантажити** конспект уроку, щоб ви могли прочитати повний текст епізоду і зробити вправи для практики.

завантажити — to load

Підрядні речення мети

щоб (для того щоб, аби) + інфінітив	щоб (для того щоб, аби) + підмет + минулий час
- Підрядна частина вказує на мету того, про що йдеться в головному реченні. - У підрядній частині пропущений підмет (суб'єкт). - Частини речення зазвичай мають спільного діяча.	- Підрядна частина вказує на мету того, про що йдеться в головному реченні. - У підрядній частині є підмет (суб'єкт). - Частини речення зазвичай мають різних діячів.
- Я зателефоную тобі пізніше, щоб детально розповісти про все. (я зателефоную і я розповім) - Олег іде на концерт, аби трохи розважитися. - Ми вивчаємо українську, для того, щоб спілкуватися з нашими родичами з України. Щоб приготувати млинці, мені треба молоко і яйця. - Ми хочемо відвідати різні міста, щоб краще пізнати Україну.	- Я зателефоную тобі пізніше, щоб ми детально обговорили цю тему. (я зателефоную і ми обговоримо) - Оксана подарувала Олегові квиток на концерт, аби він трохи розважився. Для того, щоб ми могли спілкуватися з нашими родичами з України, нам потрібно вивчати українську. - Постав молоко і яйця в холодильник, щоб (вони) не зіпсувалися. - Друзі рекомендують нам відвідати різні міста, щоб ми могли краще пізнати Україну.

Завершення

І це все на сьогодні. Щоб не пропускати нових епізодів, підписуйтесь на Ukrainian Lessons Podcast у вашій улюбленій програмі для подкастів. А щоб зробити мені приємне, якщо ви ще цього не зробили, залиште відгук про подкаст у програмі подкастів або на сайті ukrainianlessons.com.

І як завжди, для тих, хто оформив преміум-підписку, доступні додаткові матеріали: конспекти уроків і картки Анкі. Щоб дізнатися більше про підписку, переходьте за посиланням ukrainianlessons.com/episode146.

А також приєднуйтеся до групи на фейсбуці! Для цього переходьте за посиланням facebook.com/groups/ukrainianlearners.

А я бажаю вам всього найкращого! Хай щастить! На все добре!

Вправи

1

Дайте відповіді на запитання:

1. Для чого українці святкують Масницю?

2. З якою метою люди дотримуються посту перед Великоднем?

3. Для чого Анна створила групу “Ukrainian Learners”?

4. З якою метою Анна обмежує час на перевірку соцмереж?

2

Заповніть пропуски в реченнях словами / фразами:

Не завжди коту Масниця	перевершив мої сподівання
Як відомо	обмежити себе придивляюся

1. Піст це час, коли треба _____
в їжі та розвагах. Християни дотримуються посту, щоб підготуватися духовно до Великодня.
2. Шкода, що сезон свят закінчився і треба повертатися до роботи і буденних справ.
_____!
3. – Ти купуєш новий автомобіль?
– Ні, я поки тільки _____, вибираю марку і модель.
4. Чесно кажучи, я не хотів іти на цей фільм. Але в результаті, я дуже радий, що пішов. Можна сказати, що фільм _____!
5. _____,
головною подією карнавалу в Ріо-де-Жанейро є конкурс-парад шкіл самби. Я мрію поїхати в Ріо, щоб побачити вживу карнавал!

3

Перекладіть українською мовою:

1. As far as is known, Masnytsia is an Eastern Slavic religious and folk holiday, celebrated the week before Great Lent.

2. During the week of Masnytsia, meat is forbidden to Orthodox Christians, and on the last week, eggs, milk, cheese, and other dairy products are permitted.

3. Carnival is a pre-Christian tradition, that is, pagan. This period is associated with the arrival of spring, the awakening of nature.

4. Our principal goal is to exceed the expectations of our clients and partners.

5. I study Ukrainian to communicate with my wife's family. My goal is to speak Ukrainian fluently.

3. Friends recommend us to visit different regions of Ukraine so that we can hear different dialects of the Ukrainian language.

Key Phrases 4-146

перевéршити сподівáння	to exceed expectations
як відóмо	as far as is known
відпустíти себе	cut loose
обме́жувати себе	to practise self-restraint, to limit oneself
приглядáтись = придивля́тись	to look closely
не за́вжди́ коту́ Масни́ця	after Christmas comes Lent, it's not always fun and games

Відповіді на вправи

1

1. Українці святкують Масницю, щоб розважитися перед постом.
2. Люди дотримуються посту перед Великоднем, щоб вшанувати Ісуса Христа, духовно підготуватися до свята.
3. Анна створила групу “Ukrainian Learners” для того, щоб ми могли спілкуватись неформально, і щоб ми мали місце для знайомства з іншими людьми, які вивчають українську мову.
4. Анна обмежує час на перевірку соцмереж для того, щоб у неї було більше часу на запис епізодів подкасту.

2

1. обмежити себе
2. Не завжди коту Масниця
3. придивляюся
4. перевершив мої сподівання
5. Як відомо

3

1. Як відомо, Масниця — це східнослов'янське релігійне і народне свято, яке святкують за тиждень перед Великим постом.
2. Протягом тижня Масниці православні християни не їдять м'яса, але це останній тиждень, протягом якого можна їсти яйця, молоко, сир та інші молочні продукти.
3. Карнавал — це дохристиянська традиція, тобто язичницька. Цей період асоціюється з приходом весни, пробудженням природи.
4. Наша основна мета — перевершити сподівання наших клієнтів і партнерів.
5. Я вивчаю українську, щоб спілкуватися з родиною моєї дружини. Моя мета — вільно говорити (розмовляти) українською.
6. Друзі радять (рекомендують) нам відвідати різні регіони України, щоб ми могли почути різні діалекти української мови.

